

Hướng dẫn tự học:

Viết bài văn nghị luận về một vấn đề trong đời sống

Bộ sách Chân trời sáng tạo

I. Tìm hiểu tri thức về kiểu bài

1. Khái niệm

- Bài văn nghị luận về một vấn đề trong đời sống thuộc thể nghị luận xã hội. Trong đó, người viết đưa ra ý kiến của mình về một vấn đề gợi ra từ các hiện tượng, sự việc trong đời sống, hoặc một vấn đề thuộc lĩnh vực tư tưởng, đạo đức, lối sống của con người.

2. Yêu cầu

- Nêu được vấn đề cần bàn luận.

- Trình bày được ý kiến tán thành, phản đối của người viết đối với vấn đề cần bàn luận.

- Đưa ra lí lẽ rõ ràng, bằng chứng xác thực, đa dạng để làm sáng tỏ cho ý kiến.

- Bố cục: 3 phần: MB, TB, KB.

- Bố cục bài viết cần đảm bảo

+ **MB:** Giới thiệu được vấn đề cần bàn luận và thể hiện ý kiến rõ ràng của người viết về vấn đề ấy.

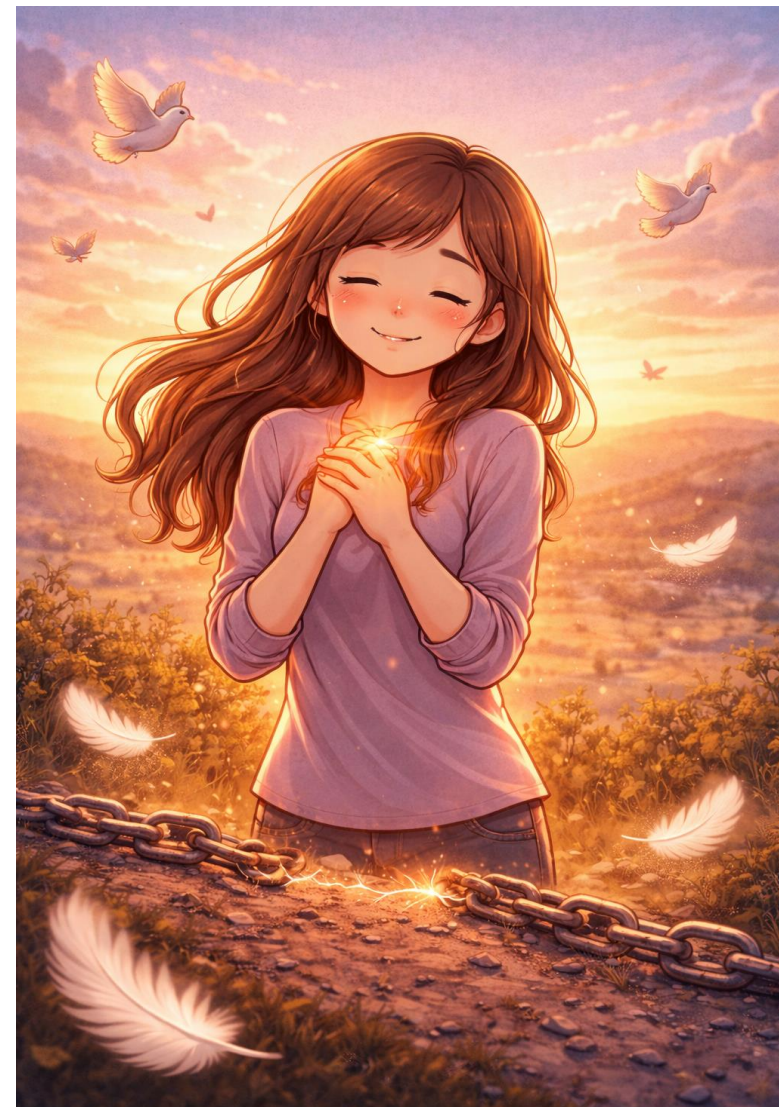
+ **TB:** Giải thích vấn đề cần bàn luận; đưa ra được ít nhất hai lí lẽ cụ thể để lí giải cho ý kiến của người viết; sắp xếp các lí lẽ, dẫn chứng theo trình tự hợp lí; đưa ra được bằng chứng đa dạng, cụ thể, tiêu biểu, xác thực để làm sáng tỏ lí lẽ; xem xét vấn đề từ nhiều phía để nội dung bài viết được toàn diện.

+ **KB:** Khẳng định lại ý kiến và đưa ra bài học nhận thức và phương hướng hành động

II. Hướng dẫn phân tích kiểu văn bản

***Ngữ liệu mẫu:** Ý nghĩa của sự
tha thứ

Chúng ta cùng theo dõi ngữ liệu mẫu trong Sách giáo khoa (trang 18, 19) để hiểu rõ hơn cách viết bài văn nghị luận về một vấn đề trong đời sống.

1. Phần mở bài

Trái tim ta như một ô cửa kì diệu mở ra biết bao cảm xúc, hạnh phúc có, khổ đau có, có cả hận thù và tha thứ. Lòng thù hận, sự cố chấp và những định kiến đã làm trái tim ta nặng trĩu, khiến cuộc đời chỉ toàn bóng tối và khổ ải. **Khi ấy, ta cần sự tha thứ để tìm thấy lối thoát cho tâm hồn. Từ đó, ta thấy được vai trò thiết yếu của tha thứ trong đời sống của con người.**

Phần mở bài: Giới thiệu vấn đề cần bàn luận và nêu rõ ý kiến của người viết về vấn đề.

2. Phần thân bài

- Ở phần thân bài, người viết đã giải thích và khẳng định vấn đề, đưa ra lí lẽ và bằng chứng để làm rõ ý kiến.

Tha thứ chính là bỏ qua cho người khác những lỗi lầm của họ. Trong cuộc sống, sự tha thứ thể hiện ở thái độ cảm thông, rộng lượng trước những sai lầm của người khác, sẵn lòng tạo điều kiện để người mắc lỗi sửa sai.

Thật vậy, sự tha thứ là món quà quý giá mà chúng ta tặng cho người khác và cho chính mình. Tại sao sự tha thứ lại quan trọng? Trước hết sự tha thứ tạo cơ hội cho con người sửa chữa lỗi lầm. Bởi vì không ai có thể tránh khỏi những lầm lạc, cho nên một bàn tay đưa ra để vực dậy từ sai lầm, một trái tim bao dung tha thứ sẽ cho ta động lực để sửa sai, từ đó dần hoàn thiện bản thân. Trại giam Gia Trung (Gia Lai) đã tổ chức phong trào viết thư với chủ đề “Gửi lời xin lỗi”. Những lá thư của phạm nhân đã gửi đến người bị hại.

2. Phần thân bài

- Ở phần thân bài, người viết tiếp tục đưa lí lẽ và bằng chứng để làm rõ ý kiến. Trích dẫn danh ngôn để tăng tính thuyết phục cho bài viết.

Bên cạnh đó, sự tha thứ giúp chúng ta buông bỏ thù hận, sự cố chấp và định kiến để từ đó tìm thấy sự bình an, thanh thản trong tâm hồn. Nhà văn Guliam A-thơ-rơ cho rằng: “Cuộc sống không có sự tha thứ thì chỉ là tù ngục”... Một nghiên cứu thực hiện bởi bác sĩ Ca-ren XơGoat thuộc bệnh viện Mỹ đã cho thấy sự giải tỏa căng thẳng, làm hạ huyết áp và nhờ đó giúp giảm nguy cơ các bệnh về tim mạch, thần kinh. Lợi ích của sự tha thứ với sức khỏe và tinh thần mỗi người quả thực rất to lớn!

3. Phần kết bài

- Ở phần kết bài người viết khẳng định lại ý kiến, đề xuất những giải pháp, bài học nhân thức, phương hướng hành động.

Tóm lại, dù không dễ dàng, sự tha thứ giúp cho cuộc sống của chúng ta có ý nghĩa và hạnh phúc hơn. Mỗi chúng ta có thể học cách tha thứ bằng việc đặt mình vào vị trí của người khác, cố gắng hiểu nguyên nhân, hoàn cảnh dẫn học đến sai lầm. Ta có thể viết thư cho những người từng mắc lỗi với ta để thể hiện sự tha thứ và tình yêu thương. Cuộc sống sẽ tốt đẹp biết bao nếu ta lan tỏa ánh sáng của sự tha thứ.

III. Hướng dẫn quy trình viết

Đề bài: Em hãy viết bài văn nghị luận (khoảng 400 chữ) về một vấn đề trong đời sống mà em quan tâm.

Bước 1: Chuẩn bị trước khi viết

Bước 2: Tìm ý và lập dàn ý

Mở bài: giới thiệu được vấn đề cần bàn luận và thể hiện rõ ràng ý kiến của người viết về vấn đề ấy.
Thân bài: Giải thích vấn đề cần bàn luận; đưa ra được ít nhất hai lí lẽ cụ thể để lí giải cho ý kiến của người viết; sắp xếp các lí lẽ, dẫn chứng theo trình tự hợp lí; đưa ra được bằng chứng đa dạng, cụ thể, tiêu biểu, xác thực để làm sáng tỏ lí lẽ; xem xét vấn đề từ nhiều phía để nội dung bài viết được toàn diện.
Kết bài: khẳng định lại ý kiến và đưa ra bài học nhận thức và phương hướng hành động.

Bước 3: Viết bài

Dựa vào dàn ý, viết bài văn hoàn chỉnh, đảm bảo liên kết chặt chẽ.

Bước 4: Xem lại và chỉnh sửa rút kinh nghiệm

Dựa vào bảng kiểm để tự đánh giá và hoàn thiện bài viết.

Chúc các em làm bài thật tốt !

